

AZ ANKÓNAI SÁRKANY.

A Napkelet elbeszéléspályázatán díjat nyert elbeszélés.

AZ ANKÓNAI ferencrendiek szerény hajlékába új gvárdián érkezett: huszonöt évi távollét után megtért szülőföldjére a szentéletű Fráter Giovanni della Penna, akinek ajkáról méznél édesebben folyt a Szentlélek tanítása, mióta ivott az isteni bölcsesség forrásából.

Meg van írva róla Assisi Szent Ferenc Kis Virágai közt, hogy gyermekifjú korában lépett a rendbe, miután az Üdvözítő álomlátásban maga hívta őt el e szavakkal:

— Nagy utat kell megtened s azután hozzám fogsz jönni a Paradicsomba.

Csalódottan érkezett Ankónába. Egyenesen Délfranciaországból jött. Életének harmadik nagy utazása volt ez, de az isteni kegyelem késlekedni látszott. Egyheti ankónai tartózkodás után mindinkább beletörődött, hogy ismét nem a Paradicsomba érkezett s fásultan készült tisztelgő látogatásra az őrgrófhoz. Jól tudta, hogy a fényes fogadtatás újabb küzdelmes munkának lesz első stációja.

Ankóna is csalódott benne. Barbarossa szörnyű ostroma rendet vágott az ankónaiak sorában s akik életben is maradtak kortársai közül, nem ismerték fel többé a koravén, viharvert képű barát koldusgúnyája alatt az egykor igéző szépségű ifjat.

A jámbor ferencrendi barátok pedig a kétkedés ördögével viaskodtak, mikor Fráter Giovanni nap-nap után mélyebb hallgatásba burkolódzott és nyájas szavukat legtöbbször csak egy szúrós pillantással viszonzta.

A kísértő el nem mulasztotta volna a fülükbe súgni ilyenkor:

— Ilyen hát az az ember, akinek az Úr az ékesenszólás talentumát adta?

Közben felvirradt a vasárnap, melyen Fráter Giovanni az őrgrófhoz volt hivatalos.

Azt mondják, hogy a jóhír szárnyon jár: őt azonban nem jóhíre előzte meg a pápa ankónai hűbéresénél. Mert a szertartásmester, Jacopo da Gallarate, már kora hajnalban bebocsáttatást kért a barátokhoz.

— Látni szeretném az új gvárdiánt — mondta az ajtónállónak.

Az lemondóan mosolygott:

— Uram, velünk is alig áll szóba és most különben is imádkozik.

— De hiszen mondom, én csak látni akarom! A világért se szeretném, hogy ő tudomást szerezzen az én ittjártomról.

Fráter Giovanni áhítatosan imádkozott az Üdvözítő képmása előtt nagy lelki szárazságának megszüntetéséért, mikor Jacopo da Gallarate őt először megpillantotta.

Hosszú ideig szótlanul nézte. Mikor megjött a szava, először felsorolta minden szentek nevét, sőt az ajtónálló szerint olyanokét is, akik nincsenek a kalendáriumban.

— Ilyen rongyokban akar a fenséges őrgróf színe elé járulni? Tönkre-
tenné az egész összhatást! Pedig hány álmatlan éjszakámba került!

Két órával később a ház széniorja küldöttség élén nagy mentegetőzve
arra kérte a gvárdiánt, hogy öltene jobb kámzsát az ünnepélyes látogatás
alkalmára. Az ősz szószóló alig bírta elviselni azt a szemrehányó pillantást,
amellyel Fráter Giovanni ezt a beszédet tudomásul vette.

— Hát kinek van legjobb kámzsája itt a kolostorban? — kérdezte.

— Valamelyik noviciusnak — felelték.

— Cserélni fogok veled — mondta kedvetlenül. Aztán alig hallhatóan
hozzátette:

— Ti pedig hű szolgálai vagytok az úrnak.

Ez volt első jó szava a barátokhoz.

Ennyi készülődés után azonban a fogadtatás «összhatása» mégsem volt
zavartalan, bármennyire is előkészítette azt Jacopo mester. Az új kámzsa,
a pompás helytartói palota ünneplő nemesekkel teli szertartásterme, újból
pecsétet tett Fráter Giovanni ajkára és, mint ilyenkor szokása volt, rövid
evangéliumi idézetekkel válaszolt az őrgróf udvarias kérdéseire.

Ilymódon nem egyszer borult kínos csönd az ünnepi gyülekezetre:
nem is csönd, hanem ruhák suhogása, türelmetlen lábak toporzékolása és
suttogás, ami — nem enyhítve az ünnepség főszereplőinek hangja által —
elviselhetetlen az udvarmesteri fülnek.

Giovanni della Penna szikár alakja magányosan, sőt elhagyottan állt
az őrgróf trónusa előtt. Kutató tekintete áthatolt a nemesek, udvaroncok
és apródok sorain.

— Ne nézz rá, Nino, mert vele fogsz álmodni! — súgta egy apród
a szomszédjának.

Egy teremtmény volt az egész sokaságban, akiben ez a tekintet bizal-
mat tudott ébreszteni. Az őrgróf vadászkutyája farkcsóválva a terem köze-
pére lépdelt és megnyalogatta a szerzetes mozdulatlanul lelógó kezét.

Jacopo da Gallarate az ajkát harapdálta s igyekezett a kutyát a neme-
sek sorfala mögé csalogatni. Mikor nagynehezen sikerült: a sorfal jótékony
védelme alatt belerúgott a kutyába.

Látni csakugyan nem lehetett a rúgást, de, mivel érzékeny pontot
talált, hallani talán még Ricanatiban is meghallották, pedig az tudvalevőleg
húsz mérföldre van a várostól.

Az apródok eddig is a nevetés ördögével küzdöttek, de ezután már
lehetetlen volt köztük a fegyelmet helyreállítani.

A fogadtatás sietve véget ért s mindenki rosszkedvűen távozott:
a barát, az őrgróf, az udvarmester és a kutya.

Aznap még a portonuovoi halászok kívánták hallani Fráter Giovanni
ékeszszólását. A barát a helytartói palotából visszament a kolostorba, újból
magáraöltötte hitvány rongyait s lement a kikötőbe.

Kortársai felett való nagy kiválóságának egyik oka önismerete volt.
Most is tisztán látta, hogy egy értelmes mondatot nem fog mondani Porto-
nuovoban, ha eddigi megpróbáltatásainak tetejébe még kénytelen lesz a
halász céh díszbárkáján megtenni az utat. Mióta sűrűn megfordult a világ
hatalmasai közt, megtanult lemondani a társalgás lelket üdítő gyönyörű-
ségéről. Ezért kölcsön akart venni egy csónakot valami istenfélő halász-
mestertől, hogy magányosságban, csupán az Úrral társalkodva evezzen
Portonuovóba.

A kikötőben közönséges koldusnak nézték : az ankónai határörvidéken akkoriban még ritka volt a kolduló barát. Nem akartak neki csónakot adni : úgy látszott, mintha nemcsak a hatalmasok, de az alázatosak is megvonták volna tőle jóakarataikat.

Egyszerre figyelmes lett egy fiúra, aki nyilván útrakészülődött. A kikötő gátjához kötött ladikba mindenféle apróságot rakott be : kisbattyú ruhafélét, egy baltát, aztán egy négy csücskén összekötött kendőt, amiben ennivaló lehetett. Majd körülnézett s így szólt Fráter Giovannihoz, aki az egyedüli élőlény volt közelében :

— Atyám, vigyázz egy kissé a csónakomra, amíg visszajövök.

A szerzetes fölismerte benne az egyik nemes apródot, aki a fogadtatás alatt majd szétrepedt a visszafojtott nevetéstől. Most minden mozdulatán a tengerre induló halászfiú magabízó nyugalma ütközött ki. Aminthogy az Ankóna környéki kurtanemest más derék halászmesterektől legtöbbször csak címere és adóssága különbözteti meg.

Kisvártatva visszajött három idomtalan evezővel a vállán. Most a barát szólította meg :

— Hová mégy, fiam?

— Haza Portonuovóba.

— Én is oda igyekszem.

— Ugy? Persze te is a Fráter Giovanni nyájából vagy. Tudod, hogy őt is ma várják Portonuovóba? Ugy látszik nem tudok tőle . . . de inkább nem mondok semmit, hiszen te vigyáztál a csónakomra.

És gondosan szemügyre vette a csónak tartalmát.

— Persze ő a díszbárkán fog menni. Az jól fut : tíz evezős hajtja s ma még kedvező szelük is van. Jó lesz sietned, atyám, ha még idejében oda akarsz érni !

— Nem kaptam csónakot a halászkótlól.

A fiú összevonta szemöldökét s végignézett a felhős égen.

— Tudsz evezni? — kérdezte.

— Ankónai vagyok, — felelt a barát egyszerűen.

— Tudod mit? Elviszlek én !

A barát lelkében egy régóta hallgatásra ítélt húr rezdült meg válaszul.

— Az Úr fizesse meg, — mormolta gépiesen és szolgálatkészen leült az evezőpadra.

De Anselmo — így hívták a fiút — udvarias is tudott lenni.

— Majd csak ha én elfáradtam, — mondta és erővel a kormányevezőhöz ültette az öreget.

Útnak indultak. A tenger sós illata átjárta őket : a megélénkülő északi szél pedig olyan frissen támadt rájuk, mintha ki akarta volna fújni úgy testükből, mint lelkükből a kővárosok miazmáit. Anselmo belepirult az evezésbe.

Fráter Giovanni elméjében különös gondolatok jártak. Barbarossa ledönthette Szent István székesegyházát, ahol először hallotta az isteni bölcsesség szavát Fráter Filippo ajkáról. Az emberek elfelejthették őt. De a tenger nem változott. És még valami nem változott, amit nem tudott megnevezni, ami ott ragyogott Anselmo nekipirult arcán. Attól kezdve, hogy ezt végiggondolta, tekintetében több volt az Úr szolgáljából és kevesebb az erkölcsöket ostorozó prédikátoréból.

Fráter Giovanni bővelkedett világi ismeretekben is.

— Miért még haza ilyen későn, fiam? — kérdezte.

Anselmón erőt vett a hazatérés izgatottsága:

— Ő hát nem mondtam, hogy a szentet fogadtuk ma délelőtt? — mondta. — A szent, a szent és mindig csak a szent: a végén a halálom lesz az az ember! Nincs fogalmad róla, atyám, hogy milyen faragatlan! Ma egész fogadtatás alatt Szent Márkot idézte az őrgrófnak. Te ankónai létedre tudhatod, mennyire szeretjük mi a felfuvalkodott velenceiek evangélistáját. Nem is tudom, hány balkeze lehet a szentnek, hogy így bele tudott választani. Mi már alig bírtunk magunkkal és akkor Falcone . . . nem tudod ki az? Hát a kutya, az udvartartás dédelgetett kedvence! Mellesleg akkora, mint egy borjú és épp olyan szeretetreméltó is. Hát . . . hát akkor . . .

A fiú annyira kacagott, hogy el kellett engednie a lapátokat. Nagy erőfeszítéssel elmondta a délelőtti kutyahistóriát, de elbeszélését sokszor félbeszakította a görcsös nevetés.

Akkor tért csak kissé magához, mikor a part irányában megpillantotta az Ankóna felé igyekvő díszbarkát.

— Nézd, atyám, az jön a szentért Portonuovóból, — mondta a barát-nak. — De miért hoztad ki a csónakot ennyire a nyílt tengerre? — tette hozzá intó hangon. — Kormányozz a part felé!

Fráter Giovanninak volt oka elkerülni a díszbarkát, azonban Anselmo tanácsa is helyénvaló volt, mert a szél egyre erősödött.

Később a barát vigyázatlanul elárulta, hogy mennyit utazott. Ettől kezdve vége-hossza se volt Anselmo kérdéseinek, főként ama csudás szörnyetegek felől, melyek a Föld határain laknak. Sorrakerült a fiait vérével tápláló pelikán, a főnix, mely önkéntesen a tűzhalált választja, hogy ötszáz év elteltével újra életre keljen, a bős kamelopárd s az emberevő krokodilus, akinek a Teremtő olyan érzékeny szívet adott, hogy áldozatait könnyezve eszi meg.

Fráter Giovanni fejbólogatva vette tudomásul a nemes ifjú alapos műveltségét, azonban szégyenkezve ismerte be, hogy olyan országokban még nem járt, ahol ezek az állatok laknak.

— Pedig az Úr látja lelkemet: eleget utaztam már, — sóhajtott a és vágyakozva gondolt az egyre késlekedő isteni kegyelemre.

Anselmo viszont töprengeni látszott.

— De sárkányt csak láttál? — kérdezte hirtelen.

— Nem.

— De hiszen sárkány Ankónában is van!

— Nem tudok róla!

— De hiszen te ankónai vagy! Ankónában pedig minden gyerek tudja, hogy a püspöki rezidencia gyümölcsöskertjét sárkány őrzi!

Fráter Giovannit bosszantotta a dolog. Nagy eretnekségnek találta az istenalkotta világrenddel ellenkező babonákat terjeszteni a hiszékeny ifjúság közt.

— Fiam, megtanulhattad volna az iskolában, — mondta — hogy sárkányok csak Indiában vannak. A püspök gyümölcsösét legfeljebb a vén, fogatlan Giuseppe őrzi, akit éppen tegnap látogattam meg . . . És ő se akart rám ismerni . . . Pedig huszonnyolc évvel ezelőtt a kert másik végéről is megismert . . .

Anselmo újra letette az evezőt és mereven ránézett.

— Atyám, te a legcsodálatosabb ember vagy, akit valaha láttam! — mondta halkan.

Egy pillanatig gondolkozott, majd hirtelen mozdulattal elővette az összebogozott csücskü kendőt és kibontotta. Füge és gránátalma volt benne. Egy kissé remegett a hangja, mikor megszólalt:

— A testvéremnek, Máriának loptam, aki beteg... Azt mondták, hogy büntetésül a sárkány értem fog jönni az éjszaka... Igazán nem fog értem jönni?

— Nem hát, te semmirevaló!

Anselmo még egyszer mereven ránézett és elnevette magát:

— Hát akkor azt is megmondom, hogy nem Máriának viszem, hanem Giovanna di Francónak, aki a szomszédunkban lakik... Gianninának!

Aztán dúdolni kezdett, majd csengő tenorhangon énekelte:

Lo darò al mio amoretto,
Questa sera, qua-a-ando vien.

A barát nem jól kormányzott, mert még mindig messzi jártak a parttól, mikor a vihar teljes erejével rájuk zúdult. Olyan hirtelen jött, hogy lehetetlen volt menekülni.

Egy magasságban voltak már Portonuovóval, de a hullámok veszedelmesen sodorták őket dél felé. Már pedig, ha be nem jutnak a portonuovói védett halászkikötőbe, sehol nem szállhatnak partra a hullámverés miatt.

Anselmo jókedvét átmenet nélkül váltotta fel a legsötétebb kétségbeesés és önvád.

Elbocsátotta az evezőket és leborult a barát lába elé.

— Atyám, elvesztünk, mert vétkeztem! — kiáltotta. — Jön értem a sárkány! Ha nem akarsz te is elpusztulni, dobj a tengerbe, martalékul a sárkánynak! Vétkeztem! Vétkeztem!

Fráter Giovanni csak ennyit válaszolt:

— Fiam, nem vétkeztél, — s ezt is inkább magának mondta.

Aztán nyugodtan átült az evezőkhöz és keményen szembenézett a tomboló elemekkel. Megmarkolta az evezőket és erőteljes csapásokkal a part felé fordította a csónak orrát. Otromba öltözetén átütöközt acélos izmainak játéka.

Nincs az a nyers erő, ami megmentette volna őket az elmerüléstől. A barát azonban olyan ügyesen követte a hullámok járását, hogy a víz nem töltötte meg a csónakot. Tíz percnél megfeszített küzdelem után látta, hogy el fogja érni a kikötőt. Igaz, hogy az szárnyú tíz perc volt.

Anselmo ekkor merte először kinyitni a szemét. Jól megfogódzott a partot kereste tekintetével. Kétkedés és meglepetés tükröződött arcán, mikor látta, hogy közelednek a révhöz. Csudálkozása csak fokozódott, mikor ránézett Fráter Giovannira: ez volna az ő koldusbarátja, aki most egy óriás erejével a vén tengerész biztosságával viszi őt egyre közelebb a megváltást jelentő rév felé?

Már annyira voltak, hogy meg lehetett ismerni a parton állókat: a szakadó záporral dacolva csuklyákba burkolózott asszonyok várazkodtak a mólón. Anselmo anyját, hugát és Giannináját ismerte fel bennük.

Hirtelen felkapta a csónak fenekéről a harmadik evezőt és a kormányhoz ült. Híven követte a barát vezényszavait s így még jobban haladtak. Elkövetkezett az utolsó nehéz pillanat: a móló csücskének megkerülése. Itt a csónak orrát a hullámok ellenébe fordították, hogy nagyobb bizton-

sággal hajthassák végre a mozdulatot : mert minden veszéllyel könnyebb megharcolni, ha szembefordulunk vele.

Kevéssel ezután már a kikötő csöndes vizében eveztek.

Anselmo hol az egyik, hol a másik csuklya csuromvizés ölelésében tűnt el. A barát jól tudta, hogy reá itt nincs szükség. Távozóban még hallotta Anselmo hangját :

— Nagyszerű ember : úgy evez, mint egy tengerész ! Még jó, hogy nem a szentet hoztam a ladikban : akkor már régen a halak lakmározának rajtunk.

Csilingelő leányhang szakította félbe :

— Igazán, Anselmo, neki adhatnók a gránátalmát.

— Látod, Giannina, neked mindig jó ötleteid vannak. De hol is van? . . .

Ő ekkor lépett be a portonuovói bazilikába. Senki sem tudta : honnan jött, hogyan érkezett. Hanem a mennyország minden szépsége megnyilatkozott aznap Fráter Giovanni beszédére. A templom homályában sokan láttak látásokat, melyeket a viharvert barát szava idézett föl az égháború méhéből. De azok nem a büntudat álomrabló látásai voltak, hanem mennyből valók, amelyek erőt és vidámságot adnak az ember napi munkájához. És sokan bánták meg bűneiket és sokan indultak el aznap Krisztus követésére.

A díszbarkát azonban elnyelte a tenger.

Az isteni bölcseségnek úgy tetszett, hogy Fráter Giovanni még harminc esztendeig tanított az ankónai határörvidéken, miután Portonuovóban visszanyerte ékesszólását.

Anselmót egy év múlva elragadta a pestis. Följegyezték, hogy Fráter Giovanni halálmegvetéssel mindvégig kitartott a példás életű ifjú mellett. Hozzá tartozói megbetegedésének pillanatától kezdve magára hagyták.

Frater Giovanni della Penna hosszú és viszontagságos életének alkonyán ragyogó szellemi képességei is megfakultak. Félbehagyta igehirdetői pályáját s buzgó vezeclésben gyermekes akaratossággal kérte az Úrtól a számára megígért kegyelmet. A hajnali misét soha el nem mulasztotta s utána már nem tért vissza cellájába, hanem órák hosszat imádkozott.

Egy reggel ájultan találták az oltár lépcsőjén. Lehet, hogy kinyilatkozást látott, mert magához térve ismét nyájas, megértő és gyógyító szavú volt, mint egykor. Többé nem kesergett a reá kiszabott hosszú várakozási idő miatt.

Még ugyanazon nap délutánján különös találkozása volt a kolostor kútjánál egy fekete bársonytalárba öltözött nemes arcélú idegennel. Fráter Giovanni örömmel üdvözölte a művelt és tisztességtudó jövevényt, aki rövid beszélgetésüknek váratlanul e szókkal vetett véget :

— Emlékezz Portonuovóra !

A barátot olyan szorongó érzés fogta el, mint még soha. Emlékezete meggyöngült : Portonuovo semmi jelentéssel nem bírt számára. Kínos erőfeszítéssel megpróbált emlékezni : sikertelensége kegyetlenül ráeszméltette saját gyöngeségére, a szorongó érzés pedig úgy ránehezedett, hogy délután már ki sem tudott lépni cellájából.

— Az a bársonytaláros ott a kútnál megvert a nézésével — panaszkolta a szenvedését enyhíteni akaró szerzeteseknek.

— Szegény Fráter Giobanniból a láz beszél — suttozták, mert ők nem láttak semmiféle idegent a kolostorban.

Másnap sem tudta celláját elhagyni. Minden ereje odavolt. S mikor

Portonuovóra gondolt, olyan érzése támadt, mint az orgyilkosnak, aki előtt bíró mutatja fel a gondosan elrejtettnek vélt áruló fegyvert.

Beteges reménykedés szállotta meg, amikor délben az étekhordó fráter helyett a bársonytaláros nyitott be hozzá. Nyugodt, öntudatos vonásain örömmel pihent meg fáradt tekintete. Az idegen megfontoltan, szenvedély nélkül beszélt. Az ékesszólás egykori művésze, Fráter Giovanni önkénytelenül is rokonszenvet érzett iránta és nem akart hinni a fülének.

— Emlékezz Portonuovóra! — hallotta újból. — Emlékezz a portonuovói díszbárka hajósaira, akik a te ostoba kedvtelésed miatt pusztultak el nyomorultul, a halálra való előkészület nélkül. Emlékezz rá, mikor bemegy az örök kárhozatra.

Futótűzként terjedt el a kolostorban az étekhordó barát híradása, hogy a szentéletű Giovanni della Penna megháborodott elméjében. Mindenki szolgálni akart neki.

— Hagyjatok magamra, elkárhoztam — válaszolta mindenkinek.

Harmadnap hajnalán már csak árnyéka volt sajátmagának. Ekkor hirtelen olyan szorongó aggódás fogta el a püspök kertjében nyíló, Máriának szentelt fehér rózsátó miatt, hogy nem volt maradása betegágyán. Fölkelt és a püspöki rezidencia kertje felé irányozta imbolygó lépteit: de nem a kapu, hanem a tenger felőli meredek fal irányában került a kerthez, ahol a parti sziklák fölérnek a fal nagy repedéséig.

Alatta zúgva törtek meg a hullámok s csak a lázbetegek különös ereje óvta meg a lezuhanástól, amikor fölnézett. Közvetlenül fölötte, csak jó tíz öllel magasabban, ott ült a feketetaláros a fal tetején. Szemrevaló alakja élesen rajzolódott a kék égboltozatra. Az idegen most is nyugodt és szenvedélytelen volt. Mintha csak a csöndet, napfényt és a tengeri levegőt élvezni ült volna ki Ankóna fölé. Fráter Giovanni, aki a nyugalmat immár négy napja semilyen formában nem ismerte, meg is pihentette rajta a szemét egy pillanatra: mert hiszen az ítélőnek a feloldozásra is szokott hatalma lenni. S ekkor a magasból ezt a szöveget hallotta:

— Emlékezz Portonuovóra. Emlékezz Anselmo da Portonuovóra! Aki a te ostoba szavadra tépte le Mária rózsáit, hogy szerelme tárgyát ékesítse azokkal. Aki a te ostoba szavadra merült el a bűnben és most vár téged túlnan. Emlékezz rá, mikor bemegy az örök kárhozatra!

Ami az imént a napsütötte tengerpart volt, lángbörtön lett e pillanattól Fráter Giovanni számára. Nem, nem emlékezett semmire: de a bársonytaláros szájában mindentudás lakozik, az ő elméjét pedig meggyöngítette éveinek száma. És ő, megfélemlítve bűneiről, még naponta mert imádkozni a Paradicsomba való bebocsáttatásért!

A barátok ájultan találták a meredek sziklafalon. Onnan lehozni is bajos volt, az meg valóságos csuda, hogy megérkezésükig halálra nem zúzta magát. Senki nem értette, hogy kerülhetett oda, ahova legfeljebb vásott gyerekek szoktak fölmerészkedni, hogy a kert gyümölcsét megdézsmálják.

Cellájában újból magához tért, de már csak ezt hajtogatta:

— Elkárhozom, mert vétkeztem.

Újabb három nap múltán a barátok már nem értették, mi tartja benne az életet.

Mikor negyednap reggel megnyílt cellájának ajtaja, akkor is szívettpő hangon sóhajtozott:

— Elkárhozom, mert vétkeztem!

Gyöngye szeme nem ismerte meg a belépőt. Először a bársonyfalárosnak vélte : pedig ez fehérben volt. Tekintete kemény volt, mint a hegyi kristály és megjelenése életerejének tetőfokán is számúzni tudta volna Fráter Giovanni minden önbizalmát.

Hanem mikor kinyujtva karját a szenvedő felé, megszólalt, hangjára minden sötétség és bizonytalanság eltávozott a barát lelkéből.

A szöveget azt mondta, amit ő mondott egykor Anselmónak :

— Fiam, nem vétkeztl.

A szenvedőt mennyei boldogság töltötte el, arcán örökre kisímultak a halálfélelem barázdái.

Giovanni della Pennáról az is meg van írva Assisi Szent Ferenc Kis Virágaiban, hogy késő öregségében megjelent neki az Úr angyala és így szólt hozzá :

— Fráter Giovanni, hosszú utazásodat befejezted. Mielőtt azonban bemennél a mennyországba, vezekelned kell bűneidért. Az Úr különös kegyelméből pedig választhatsz egy napot a purgatóriumban, vagy hétnapi szenvedést a földön.

Minthogy Fráter Giovanni a földön való hétnapi szenvedést választotta, azonnal sokféle nyavalyák lepték meg. Mindennél több szenvedést okozott azonban neki egy gonosz lélek, aki elhitette vele, hogy bűnös életéért a pokol fenekét jelölték ki neki örök lakóhelyül. A hetedik napon azonban nagy fényesség és mennyei muzsika kíséretében érte jött a Megváltó és minden szenvedését megszüntetve, magával vitte a Paradicsomba.

Átányi István.

**Fáy Dezső fametszete :
Középkor.**